

Česká společnost ornitologická - Jihomoravská pobočka

Lidická 971/25, 602 00 Brno

ID datové schránky: 56ywzeq

tel.: +420 731 782 066; IČ: 65353391

www.jmpcsso.cz

Průzkum budovy Hálkova 624/4, Brno-Husovice, z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů

Současný stav věci:

Objekt určený k rekonstrukci byl prohlédnut dne 8. 6. 2021. Budova je trojpodlažní se sedlovou střechou. Obvodový plášť je ve špatném stavu, s mnoha otvory a úkrytovými možnostmi (obr. 1). Průzkum vycházel z již známých údajů v dostupných databázích a vlastní prohlídky objektu zvenčí i zevnitř. Metodika byla volena dle dokumentu „Metodika posuzování staveb z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných synantropních druhů živočichů“.

Zjištění:

V dostupných databázích byl k dané budově nalezen záznam o hnízdním výskytu 1 páru zvláště chráněného rorýse obecného (*Apus apus*), z roku 2012 a 2-5 párů jiříčky obecné (*Delichon urbicum*) z roku 2013.

Při prohlídce budovy zvenčí i zevnitř bylo nalezeno několik míst, která by mohla sloužit jako hnízdiště rorýsů. Žádný rorýs však nebyl na objektu pozorován, nebyly nalezeny ani jejich pobytové znaky. Lze tedy předpokládat, že na objektu aktuálně nehnízdí. Na jižní straně objektu však byly nalezeny 4 hnízda jiříčky obecné (obr. 2), z nichž jsou minimálně 3 letos využívány ke hnízdění. Navíc v otvoru ve zdivu bylo zjištěno hnízdění vrabce domácího (*Passer domesticus*) (obr. 3).

Doporučení:

Jelikož nebylo prokázáno hnízdění rorýse obecného (ani výskyt jiných zvláště chráněných živočichů), žádná zvláštní opatření zde nejsou nutná. Navrhuji však umístit dvě dvou až tříkomorové budky pro rorýse co nejvýše pod přesah atiky na jižní stěnu budovy. Nabídka různých typů budek je k dispozici např. na internetových stránkách obchodu Zelená domácnost (www.zelenadomacnost.com/k/ptaci-budky-na-zeddo-zatepleni), nebo na stránkách www.jizeco.cz/, či www.suncom.cz. Některé z doporučovaných budek lze zakomponovat přímo do zateplovací vrstvy, aniž by vyčnívaly nad fasádu.

Jiříčka sice není zvláště chráněný druh, vztahuje se však na ni obecná ochrana podle Zákona o ochraně přírody (114/1992 Sb.) a její hnízda nelze bez předchozího souhlasu orgánu ochrany přírody odstraňovat.

Vzhledem k tomu, že jiříčka je druhem rekonstrukcemi domů ohroženým, doporučuji provádět stavební úpravy exteriéru v oblasti aktivních hnízd (jižní strana) mimo hnízdní dobu jiříčky (cca 20.4.-31.8.). Zároveň je žádoucí vytvořit podmínky, jež by těmto ptákům umožnily hnízdit i po úpravách budovy. Nabízí se přitom tři možnosti, jak pro udržení hnízdiště jiříček postupovat:

- 1) Na fasádě použít vápenitou barvu. Ta přitom nemusí být využita na celé budově, stačí ji pouze přetřít (možno i na již vytvořený nátěr) místa hnízdění jiříček. Pokud by vápenitá barva využita nebyla, jiříčky mají velké obtíže s lepením hnízd na fasádu.
- 2) Na místa hnízdění připevnit dřevěná prkýnka, na něž si jiříčky mohou postavit hnízda.
- 3) Umístit místo stávajících hnízd umělá hnízda z keramiky. Ty dodává například internetový obchod Zelená domácnost. (<https://www.zelenadomacnost.com/p/ptaci-hnizdo-jiricky-s-vletovym-otvorem-k-dodelani/>), jiříčky je celkem ochotně obsazují a lze je tímto nasměrovat na místa, kde jejich hnízdění nebude způsobovat problémy (např mimo okna k ozdobným prvkům na atice).

Někdy může být problematický padající trus, jež se hromadí pod hnízdem, toto lze jednoduše vyřešit, jednak nasměrováním hnízdění jiříček na méně problematická místa a jednak umístěním prkénka cca 30 cm pod hnízdo, na které se bude padající trus hromadit, po vyhnízdění jej lze jednoduše odstranit (ke koupi např zde: www.zelenadomacnost.com/p/podlozka-pod-hnizdo-jiricek-nebo-vlastovek, nebo zde: www.zelenadomacnost.com/p/ptaci-hnizdo-11-jiricky-spodni-panel).

Jako náhradu za zaniklé hnízdiště vrabců domácích je možné vyvěsit budku na štítovou (západní) stranu. K dostání je například zde: www.zelenadomacnost.com/p/ptaci-budka-1sp-pro-vrabce.

Dále je třeba vhodným způsobem zabezpečit ústí žlabů do okapu, jelikož je sveden přímo do kanalizace (tzn. nemá vyústění volně nad zemí), ochranou před listy a nečistotami (viz obr. 4). Cílem tohoto opatření je zamezit úhynům synantropních živočichů po spadnutí do okapového svodu bez možnosti úniku.

Závěrem upozorňujeme, že pokud by i přes výše uvedená zjištění došlo během prací na objektu k nálezům chráněných druhů živočichů, je třeba neprodleně kontaktovat příslušný orgán ochrany přírody (odbor životního prostředí města Brna), případně Českou společnost pro ochranu netopýrů či Českou společnost ornitologickou za účelem konzultace nejvhodnějšího řešení vzniklé situace.

V případě nejasností, nebo potřebné konzultace se na nás neváhejte obrátit.
Mail: horakkrystof@seznam.cz, telefon 737301664.

ČESKÁ SPOLEČNOST ORNITOLOGICKÁ
Jihomoravská pobočka
Lidická 971/25
602 00 BRNO

V Brně dne 15. 6. 2021

Mgr. Kryštof Horák

Jihomoravská pobočka České společnosti ornitologické

Obrázek 1: Pohled na objekt z jihu.

Obrázek 2: Aktivní hnízda jiříčky obecné na jižní straně objektu.

Obrázek 3: Hnízdění vrabce domácího na jižní straně objektu.

Obrázek 4: Ukázka zajištění okapového svodu proti pádu živočichů do svodu.